

การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนวิชา "ภูมิศาสตร์"
ในหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา

นายปรัชญา ใจสะอาด

003378

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

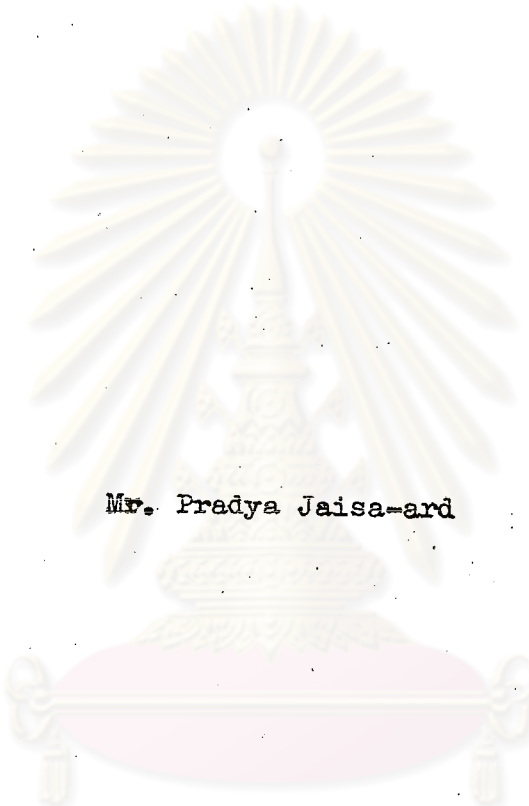
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

I1649919

CONSTRUCTION OF LEARNING CENTER CLASSROOM INSTRUCTIONAL PACKAGES
FOR THE COURSE "GEOGRAPHY" IN THE CERTIFICATE OF
EDUCATION CURRICULUM

Mr. Pradya Jaisa-ard

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Communication
Graduate School
Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักศึกษานិพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

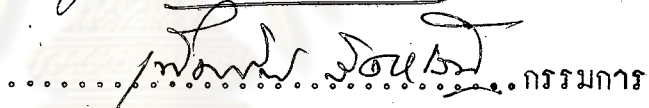

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์.....ประธานกรรมการ

.....กรรมการ

.....กรรมการ

.....กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน วิชา
"ภูมิศาสตร์" ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา

ชื่อ

นายปรัชญา ใจสะอาด แผนกวิชา โสวัตศนศึกษา

ปีการศึกษา

2518

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน วิชา
"ภูมิศาสตร์" ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่สร้างขึ้น

การดำเนินการ

ในขั้นแรกผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาของวิชา ภูมิศาสตร์ ออกเป็น 15 หน่วย
แล้วเลือกมาทำเป็นชุดการสอน 4 ชุดคือ ชุดการสอนที่ 1 สำหรับหน่วยที่ 6 เรื่อง
"ขนาดที่ตั้งและภูมิประเทศของทวีปออสเตรเลีย" ชุดการสอนที่ 2 สำหรับหน่วยที่ 7
เรื่อง "ลักษณะภูมิอากาศในทวีปออสเตรเลีย" ชุดการสอนที่ 3 สำหรับหน่วยที่ 8
เรื่อง "ทรัพยากรและการประกอบอาชีพในออสเตรเลีย" ชุดการสอนที่ 4 สำหรับ
หน่วยที่ 9 เรื่อง "การคมนาคมของทวีปออสเตรเลีย" หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการ
สร้างชุดการสอนทั้ง 4 ชุด โดยเน้นการใช้สื่อประสม เสร็จแล้วก็นำไปทดลองหา
ประสิทธิภาพตามลำดับขั้นคือ ทดสอบแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ทดสอบแบบกลุ่มเล็กและทดสอบ
ภาคสนามกับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ที่อยู่ชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยครู-
เทพสตรี จังหวัดลพบุรี จำนวน 40 คน ในการทดสอบทุกแบบ มีขั้นตอนสำคัญ คือ

(1) ให้นักศึกษาทำข้อทดสอบก่อนเรียน (2) ทำการประกอบกิจกรรมการเรียน และทำแบบฝึกหัดตามศูนย์กิจกรรมต่าง ๆ และ (3) เมื่อเรียนเสร็จแล้วมีการทดสอบ หลังเรียน ข้อมูลที่ผู้วิจัยรวบรวมจากการทดสอบทุกครั้ง ให้นำมาหาประสิทธิภาพ หรือมาตรฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ก่อน 90/90 และหาความแตกต่างของความมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ .01 โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า จากเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ 90/90 นั้น ชุดการสอน สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ชุดการสอนที่ 1 ได้มาตรฐาน 94.2/86.5 ชุดการสอนที่ 2 ได้มาตรฐาน 92.7/87.8 ชุดการสอนที่ 3 ได้มาตรฐาน 95.9/88.3 และชุดการสอนที่ 4 ได้มาตรฐาน 92.8/89.0 ซึ่งมีประสิทธิภาพ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แสดงความแตกต่างของความมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่าเมื่อนักศึกษาเรียนจากชุดการสอน เหล่านี้แล้วมีความรู้เพิ่มขึ้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2

Thesis Title Construction of Learning Center Classroom Instructional Packages for the Course "Geography" in the Certificate of Education Curriculum.

Name Mr. Pradya Jaisa-ard

Department Audio-Visual Communication

Academic Year 1975

ABSTRACT

Purpose

It was the purpose of this study to (1) construct four Geography instructional packages for learning center classroom in the Certificate of Education curriculum, and (2) determine the efficiency of the packages.

Procedure

The content of the course was first divided into fifteen units. Four of these units, namely Unit Number 6: "Size, Location and Physical Geography of Australia"; Unit Number 7 : "Climate in Australia"; Unit Number 8 : "Occupation and Natural Resources in Australia"; and Unit Number 9 : "Transportation and Communication in Australia" were then selected for instructional packages to be used in the learning center classroom. The completed instructional packages consist of various types of multi-media, both software and hardware. The investigator then conducted the tryouts of these four packages in three steps with first year students of Tepsatee Teachers' College in Lopburi, Thailand, on (1) a one-to-one basis, (2) small

groups, and (3) a field test in order to find their efficiency.

In the tryout of each package, three steps were taken : (1) students did the pretest, (2) students conducted learning activities and exercises in various centers; and (3) students did the posttest. The data collected from each tryout were computed to determine the efficiency by comparing to the established criterion or standard at 90/90 level, with the significant difference at .01 level on the t-test.

Result

The result of this study indicated that, comparing to the set criterion at 90/90, unit numbers 6,7,8 and 9 were efficient at 94.2/86.5; 92.7/87.8; 95.9/88.3 ; and 92.8/89.0 respectively. The pretest and posttest scores, yielding a significant difference at the 0.01 level, indicated that the knowledge on Geography of student teachers using the packages was increased.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง การสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ วิชา "ภูมิศาสตร์" ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา นี้ สำเร็จด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัยรงค์ พรหมวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา และบรรดาอาจารย์จากวิทยาลัยครูเทพสตรี จังหวัดลพบุรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์สุวิทย์ สังข์โยคะ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิทยาลัยนอก ที่ได้ให้ความร่วมมือ นำนักศึกษามาเป็นตัวอย่างประชากรในการทดลอง อาจารย์ประทีป ใจจรจรยง หัวหน้าหมวดสังคมศึกษาที่ได้ให้คำปรึกษา คำนึงเนื้อหาวิชา ตลอดจนแนะนำขอบปร้องต่าง ๆ รวมทั้งบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาจากทุกท่านที่เฝ้ากล่าววามมาแล้วซางคนเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษาวิทยาลัยครูเทพสตรีทุกท่าน ที่ได้ช่วยในการวิจัยขอสอบ และช่วยในการหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

ปรีชญา ใจสอาด

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ฐ
รายการแผนภูมิประกอบ.....	ฑ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
การสำรวจการวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ใคร่กระทำให้มาแล้ว.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
สมมติฐานของการวิจัย.....	12
ขอบเขตของการวิจัย.....	12
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย.....	13
วิธีที่จะดำเนินการวิจัย.....	13
นิยามของคำต่าง ๆ ที่ใช้เป็นภาษาเทคนิค.....	14
2 การศึกษาชั้นมูลฐานเกี่ยวกับชุดการสอนหรือชุดการเรียน แบบคัสเตอร์.....	16
ความหมายของชุดการสอน.....	16
วัตถุประสงค์ในการจัดทำชุดการสอน.....	17
คุณลักษณะของชุดการสอน.....	17
ประเภทของชุดการสอน.....	19
จุดมุ่งหมายของการสอนตามเอกัตถภาพ.....	20

เทคนิคการสอนตามเอกัตภาพ.....	21
บทบาทของครู.....	23
ลักษณะของการสอน.....	23
หน้าที่ของครู.....	26
สภาพห้องเรียนและอุปกรณ์.....	27
การจัดหลักสูตรที่ผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง.....	29
การดำเนินการจัดทำชุดการสอนในต่างประเทศ.....	30
ชุดการสอนประเภทครูจัดทำขึ้น.....	31
โครงสร้างและการออกแบบชุดการสอน.....	36
การเขียนโครงสร้างของชุดกิจกรรมการเรียน.....	37
ชุดการสอนที่ผลิตขึ้นในเชิงการค้า.....	40
การพิจารณาเลือกชุดการสอนที่ดี.....	42
ชุดการสอนพิเศษ.....	44
การผลิตชุดการสอน.....	45
การนำชุดการสอนไปใช้ในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน.....	49
ความหมายและลักษณะของศูนย์การเรียน.....	51
พัฒนาการของศูนย์การเรียน.....	52
ประเภทของศูนย์การเรียน.....	54
ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน ในประเทศไทย.....	61
การจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน.....	64
การวิเคราะห์ความต้องการในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน.....	65
ตัวอย่างการจัดกิจกรรมในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน.....	67
กระบวนการของห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน.....	70

ระบบการผลิตชุดการสอนที่จะนำไปใช้กับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน.	71
การกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม.....	74
ความแตกต่างระหว่างการเรียนจากห้องเรียนธรรมดากับการเรียนแบบศูนย์การเรียน.....	81
ประโยชน์ของการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน.....	83
บทบาทของรัฐบาลและเอกชนในการผลิตชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน.	83
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	84
ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	84
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	84
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง.....	90
การทดลองกลุ่มเล็ก.....	92
การทดลองภาคสนาม.....	97
5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	99
อภิปรายผลการวิจัย.....	101
ขอเสนอแนะในการสร้างชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนในวิชา "ภูมิศาสตร์" ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา.....	102
ขอเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	103
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก ก.....	111
ภาคผนวก ข.....	126
ประวัติการศึกษา.....	237

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ผลการทดลองกลุ่มเล็กโดยใช้ชุดการสอนที่ 1.....	93
2	ผลการทดลองกลุ่มเล็กโดยใช้ชุดการสอนที่ 2.....	94
3	ผลการทดลองกลุ่มเล็กโดยใช้ชุดการสอนที่ 3.....	95
4	ผลการทดลองกลุ่มเล็กโดยใช้ชุดการสอนที่ 4.....	96
5	ผลการวิจัยชุดการสอนในการทดลองภาคสนาม.....	98
6	ผลการวิเคราะห์ข้อสอบของชุดการสอนที่ 1.....	113
7	ผลการวิเคราะห์ข้อสอบของชุดการสอนที่ 2.....	113
8	ผลการวิเคราะห์ข้อสอบของชุดการสอนที่ 3.....	114
9	ผลการวิเคราะห์ข้อสอบของชุดการสอนที่ 4.....	114
10	การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ.....	115
11	ผลการคำนวณหาความเชื่อมั่นของข้อสอบของชุดการสอนที่ 1, 2, 3 และ 4.....	120
12	การวิเคราะห์ขอมูลเพื่อหาความมีนัยสำคัญของชุดการสอนที่ 1.....	121
13	รวมผลการวิเคราะห์ขอมูลเพื่อหาความมีนัยสำคัญของชุดการสอนที่ 2, 3 และ 4.....	123

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่		หน้า
1	ห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้.....	55
2	แสดงศูนย์การเรียนรู้ในห้องเรียน.....	56
3	แสดงศูนย์การเรียนรู้ที่แยกเป็นเอกเทศ.....	57
4	แสดงตัวอย่างของศูนย์การเรียนรู้ที่แยกโดยเอกเทศจากห้องเรียน...	59
5	แสดงตัวอย่างของศูนย์การเรียนรู้ที่แยกโดยเอกเทศจากห้องเรียน...	60
6	แสดงการจัดกลุ่มนักเรียนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้.....	68
7	แสดงแบบจำลองการผลิตรายการสอน.....	73

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย